

† PAVLE BLAZNIK

GRADIVO ZA ČLANEK O ZEMLJIŠKEM GOSPOSTVU SCHROTTENTHURN

Ta spis objavljamo v spomin častnega predsednika Muzejskega društva in člana uredništva Loških razgledov dr. Pavleta Blaznika, ki je z rednimi prispevki leto za letom odkrival preteklost Loke in loškega gospostva. Letos ga je smrt prehitela, da ni napisal članka, vendar je na njegovi delovni mizi ostal tale spis, ki je priprava oziroma načrt za članek o Schrottenthurnu, manjši graščini pod Šmarjetno goro pri Stražišču. Najprej je navedena snov, ki jo je že objavil v razpravi *Kolonizacija in kmetsko podložništvo na Sorškem polju*, v knjigi Škofja Loka in loško gospostvo in v razpravi *Zemljiška gospostva na besniškem ozemlju*. Nato pa navaja, kaj bi moral še poiskati in predelati v listinah nadškofijskega arhiva v Ljubljani.

Iz načrta vidimo, kako temeljito se je Blaznik pripravljal za svoje delo in začel pisati, ko je imel do podrobnosti zbrano in razporejeno gradivo za razpravo. Načrt za spis mu ni bil le kažipot za delo, temveč mu je dajal tudi pobudo, da se je z veseljem lotil dela. To razodeva končna misel tega spisa: Obeta se izredno bogata in zanimiva bera!

Blaznikov načrt objavljamo tudi z željo, da bi se kdo drugi od zgodovinarjev lotil dela in ga izpolnil.

Uredništvo

KOLONIZACIJA IN KMETSKO PODLOŽNIŠTVO NA SORŠKEM POLJU

str. 185: *Schrottenthurn* (šentpeterska graščina) spada tudi v vrsto tistih gradov, katerih korenine segajo daleč v preteklost. Ozemlje Št. Peter pod Šmarjetno goro, kjer je Sch. zrnastel, je bilo frs. škofom že tako zgodaj odtujeno, da ga loški urbarji sploh ne omenjajo. Ondotnih 5 hub srečamo prvič v fevdni knjigi 1423. Takrat so pripadale Ivanu Peisserju. Njegov dedič Ahac, ki je imel 1449 v rokah upravo loškega stolpa, je odprodal 2 hubi, eno od teh bratovščini Matere božje v šmartinski župniji. L. 1499 je prevzel po Volbenku Peisserju šentpetersko posest svak Mihael Frösach. Fevdno ozemlje je tedaj obsegalo 3 h (huba — op. ur.) v Št. Petru, 1 h v Bitnju, vinograd na Šmarjetni gori in njivo na loškem Osterfeldu. Grad je mlajša zgradba, ki so jo postavili v 16. stol. gospodje pl. Schrott, po katerih ima ime. Posest je prešla do 1539 v roke rodbine Teuffenpach iz Kranja, od teh pa 1574 v last Filipa Sigesdorfa. Filip je uredil pri Šentpeterskem dvorcu z dovoljenjem deželnih stanov 1583 v obsegu 3 h pristavo, ki jo je 1602 še razširil.

str. 186: Ob tej priliki je Filip ipopolnil svoj naslov v »zu Grosswinkhlern vnnnd Schrottenthurn.« Rodbina Sigesdorfov je posest v dobrih 70 letih bistveno povečala, in sicer predvsem z ozemljem, ki je